EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 19.6.2024
COM(2024) 603 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Tjekkiets økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 603 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Tjekkiets økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97[1], særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241[2] om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af EU. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester bidrager den til den økonomiske og sociale genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, som navnlig skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i EU og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

---

1 EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(2) REPowerEU-forordningen[3], der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en hurtig udfasning af EU's afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af EU's energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Tjekkiet tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(3) Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen meddelelsen "EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030"[4] for at give input til den politiske beslutningstagning og skabe gode rammebetingelser for at øge væksten. I meddelelsen opstilles der ni gensidigt forstærkende indsatsområder til fremme af konkurrenceevnen. Blandt disse indsatsområder udgør adgang til privat kapital, forskning og innovation, uddannelse og færdigheder og det indre marked særligt vigtige politiske prioriteter, som bør være genstand for reformer og investeringer med henblik på at håndtere de aktuelle produktivitetsmæssige udfordringer og styrke EU's og medlemsstaternes langsigtede konkurrenceevne. Den 14. februar 2024 fulgte Kommissionen op på denne meddelelse med årsrapporten om det indre marked og konkurrenceevnen[5]. I rapporten gennemgås de konkurrencemæssige styrker og udfordringer, der præger Europas indre marked, og der gøres status over den årlige udvikling med udgangspunkt de ni udpegede indsatsområder for konkurrenceevnen.

(4) Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024[6], som markerede starten på det europæiske semester 2024 for samordning af de økonomiske politikker. Det Europæiske Råd godkendte prioriteterne i undersøgelsen, som er struktureret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed, den 22. marts 2024. Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2024, hvori Tjekkiet ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, der kan være berørt eller kan være i risiko for at blive berørt af ubalancer, og for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, som Rådet vedtog den 12. april 2024, samt forslaget til den fælles rapport om beskæftigelsen 2024 med en analyse af gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder, som Rådet vedtog den 11. marts 2024.

(5) Den 30. april 2024 trådte EU's nye ramme for økonomisk styring i kraft. Rammen omfatter Europa-Parlamentets og Rådets nye forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97. Den omfatter også den ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 om gennemførelse af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og det ændrede direktiv 2011/85/EU om

---

[3] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

[4] COM(2023) 168 final.

[5] COM(2024) 77 final.

[6] COM(2023) 901 final.

medlemsstaternes budgetmæssige rammer[7]. Formålet med den nye ramme er at sikre holdbarhed af den offentlige gæld samt bæredygtig og inklusiv vækst gennem gradvis finanspolitisk konsolidering samt reformer og investeringer. Den fremmer det nationale ejerskab og lægger større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag. De nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag indeholder en medlemsstats finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en periode på fire eller fem år, afhængigt af den normale varighed af den pågældende medlemsstats valgperiode. Nettoudgiftskursen[8] i de nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag bør stemme overens med kravene i forordning (EU) 2024/1263, herunder kravet om, at den offentlige gæld skal fastholdes eller bringes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden eller forblive på et forsvarligt niveau under 60 % af BNP, og at det offentlige underskud skal bringes og/eller fastholdes under referenceværdien på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordning (EU) 2024/1263, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år. Til støtte for udarbejdelsen af planerne vil Kommissionen den [21. juni] 2024 udstede vejledning til medlemsstaterne vedrørende indholdet af planerne og de efterfølgende årlige statusrapporter, som de skal forelægge, og i overensstemmelse med artikel 5 i forordning (EU) 2024/1263 vil den meddele dem teknisk vejledning om den finanspolitiske tilpasning (en referencekurs og tekniske oplysninger, hvor det er relevant). Medlemsstaterne skal forelægge deres mellemfristede planer for finans- og strukturpoliske tiltag senest den 20. september 2024, medmindre medlemsstaten og Kommissionen bliver enige om at forlænge fristen med en rimelig periode. Medlemsstaterne skal sørge for at inddrage deres nationale parlamenter og høre uafhængige finanspolitiske institutioner, arbejdsmarkedets parter og andre nationale interessenter, alt efter omstændighederne.

(6) I 2024 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020, 2022 og 2023 er fortsat lige relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

---

[7] Rådets forordning (EU) 2024/1264 af 29. april 2024 om ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) og Rådets direktiv (EU) 2024/1265 af 29. april 2024 om ændring af direktiv 2011/85/EU om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[8] Nettoudgifter som defineret i artikel 2 i Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Nettoudgifter er offentlige udgifter, ekskl. i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(7) Den 1. juni 2021 indgav Tjekkiet sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen. Den 8. september 2021 vedtog Rådet en afgørelse om godkendelse af vurderingen af Tjekkiets genopretnings- og resiliensplan[9], som blev ændret den 16. oktober 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige støtte samt for at tilføje kapitlet om REPowerEU[10]. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Tjekkiet på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(8) Den 24. april 2024 forelagde Tjekkiet sit nationale reformprogram 2024 og den 30. april 2024 sit konvergensprogram 2024 i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97. Det nationale reformprogram 2024 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Tjekkiets halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(9) Den 19. juni 2024 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for 2024 for Tjekkiet[11]. Heri foretages der en vurdering af Tjekkiets fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet i perioden 2019-2023, og der gøres status over Tjekkiets gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Tjekkiets fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af EU's overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.

(10) Ifølge data valideret af Eurostat[12] steg Tjekkiets offentlige underskud fra 3,2 % af BNP i 2022 til 3,7 % i 2023, mens den offentlige gæld faldt fra 44,2 % af BNP ved udgangen af 2022 til 44,0 % ved udgangen af 2023. Som bebudet i de finanspolitiske retningslinjer for 2024[13] vil Kommissionen i overensstemmelse med de gældende regler tage de første skridt til at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023. Den 19. juni 2024 vedtog Kommissionen en rapport i medfør af artikel 126, stk. 3, i

---

9 Rådets gennemførelsesafgørelse af 8. september 2021 om godkendelse af vurderingen af Tjekkiets genopretnings- og resiliensplan (11047/2021).

10 Rådets gennemførelsesafgørelse af 16. oktober 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 8. september 2021 om godkendelse af vurderingen af Tjekkiets genopretnings- og resiliensplan (13383/2023).

11 SWD(2024) 603 final.

12 Eurostats Euroindikatorer, 22.4.2024.

13 COM(2023) 141 final.

TEUF[14]. I rapporten blev der redegjort for budgetsituationen i Tjekkiet, eftersom landets offentlige underskud i 2023 oversteg referenceværdien på 3 % af BNP. Det blev konkluderet, at Kommissionen på baggrund af denne redegørelse og efter at have taget Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs udtalelse, jf. artikel 126, stk. 4, i TEUF, i betragtning i juli ikke agter at foreslå, at der indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i Tjekkiet.

(11) Den 12. juli 2022 henstillede Rådet[15], at Tjekkiet skulle træffe foranstaltninger med henblik på at sikre, at væksten i 2023 i nationalt finansierede primære løbende udgifter var i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs[16], under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Samtidig skulle Tjekkiet være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Tjekkiet at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling samt i energiforsyningssikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, bl.a. ved at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde. Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs[17] i 2023 kontraktiv med 0,9 % af BNP i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2023 indebar et kontraktivt bidrag på 0,7 % af BNP til den finanspolitiske kurs. Dette omfatter en reduktion på 0,1 % af BNP af omkostningerne til målrettede nødstøtteforanstaltninger til fordel for de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne. Det omfatter også lavere udgifter til midlertidig beskyttelse af fordrevne personer fra Ukraine (med 0,1 % af BNP). Alt i alt var væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2023 i overensstemmelse med Rådets henstilling. Udgifter finansieret af tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde beløb sig til 1,1 % af BNP i 2023. Nationalt finansierede investeringer udgjorde 4,4 % af BNP i 2023, hvilket svarer til en stigning på 0,5 procentpoint i forhold til 2022. Tjekkiet finansierede yderligere investeringer gennem genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde. Tjekkiet finansierede offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, f.eks. energieffektivitetsrenoveringer og installation af vedvarende energi, modernisering af og styrkelse af jernbaners sikkerhed, projektforberedelse med henblik på elektrificering, oversvømmelsessikring og vandbinding i jord og kommuner, tjekkiske virksomheders projekter, der har til formål at reducere vandforbruget og anvende cirkulære løsninger for virksomheder, offentlig-

---

14 Rapport fra Kommissionen udarbejdet i medfør af artikel 126, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (COM(2024) 598 final af 19.6.2024).

15 Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Tjekkiets nationale reformprogram og med Rådets udtalelse om Tjekkiets konvergensprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 19).

16 På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2024 anslås Tjekkiets potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt i 2023, som anvendes til at måle den finanspolitiske kurs, nominelt til 10,5 %, målt ud fra den gennemsnitlige potentielle realvækst over 10 år og BNP-deflatoren for 2023.

17 Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem der finansieres nationalt, og dem der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden (og ekskl. midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen) og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler.

private partnerskaber inden for forskning og innovation eller levering af digitalt udstyr til skoler, som delvis finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

(12) De centrale prognoser i stabilitetsprogrammet 2024 kan opsummeres som følger. Ifølge det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, vil det reale BNP stige med 1,4 % i 2024 og 2,6 % i 2025, mens HICP-inflationen vil være på 2,7 % i 2024 og 2,4 % i 2025. Det offentlige underskud ventes at falde til 2,3 % af BNP i 2024 og ligge på 2,1 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at stige til 45,5 % ved udgangen af 2024 og 46,4 % ved udgangen af 2025. Efter 2025 ventes det offentlige underskud at falde gradvist til 1,6 % af BNP i 2026 og 1,2 % i 2027. Den offentlige saldo vil efter planen således forblive under referenceværdien på 3 % af BNP i hele programperioden. Samtidig ventes den offentlige gældskvote efter 2025 at stige til 47,1 % i 2026 og stabilisere sig i 2027.

(13) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det reale BNP at stige med 1,2 % i 2024 og 2,8 % i 2025, mens HICP-inflationen ventes at være på 2,5 % i 2024 og 2,2 % i 2025.

(14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det offentlige underskud at udgøre 2,4 % af BNP i 2024, mens den offentlige gældskvote vil stige til 45,2 % ved udgangen af 2024. Faldet i underskuddet i 2024 afspejler hovedsagelig afviklingen af de foranstaltninger, der tager sigte på at afbøde virkningerne af høje energipriser, og gennemførelsen af en konsolideringspakke. Ifølge Kommissionens skøn vil den finanspolitiske kurs være kontraktiv med 2,3 % af BNP i 2024.

(15) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes der at blive finansieret udgifter via ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten svarende til 0,5 % af BNP i 2024 sammenlignet med 0,4 % i 2023. De udgifter, der finansieres med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette har direkte indvirkning på Tjekkiets offentlige saldo og offentlige gæld. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes der at blive finansieret udgifter med lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten svarende til 0,1 % af BNP i 2024 sammenlignet med 0 % i 2023.

(16) Den 14. juli 2023 henstillede Rådet[18], at Tjekkiet skulle sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede primære nettoudgifter[19] i 2024 til højst 6,0 %. Medlemsstaterne blev i forbindelse med gennemførelsen af deres budgetter for 2023 og udarbejdelsen af deres budgetter for 2024 opfordret til at tage hensyn til, at Kommissionen vil foreslå Rådet at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af de endelige data for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes Tjekkiets nationalt finansierede primære nettoudgifter at stige med 1,1 % i 2024, hvilket er under den anbefalede maksimale vækstrate. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling.

---

[18] Rådets henstilling af 14. juli 2023 om Tjekkiets nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Tjekkiets konvergensprogram for 2023 (EUT C 312 af 1.9.2023, s. 22).

[19] Primære nettoudgifter defineres som nationalt finansierede udgifter ekskl. i) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, ii) renteudgifter, iii) konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter samt iv) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(17) Derudover henstillede Rådet, at Tjekkiet skulle træffe foranstaltninger med henblik på at afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024 og bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud. Rådet præciserede endvidere, at hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, skulle Tjekkiet sikre, at disse er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamenter til energibesparelser. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes nettobudgetomkostningerne[20] ved energistøttenødforanstaltningerne at udgøre 1,2 % af BNP i 2023, -0.2 % i 2024 og 0,0 % i 2025. Navnlig antages skatterne og afgifterne på ekstraordinære fortjenester at forblive i kraft i 2024 og 2025[21]. Hvis de deraf følgende besparelser bruges til at nedbringe det offentlige underskud i overensstemmelse med Rådets henstilling, peger fremskrivningerne i retning af en finanspolitisk tilpasning på 1,4 % af BNP i 2024, hvilket skal sammenholdes med et kontraktivt bidrag fra de nationalt finansierede primære nettoudgifter[22] til den finanspolitiske kurs svarende til 2,2 % af BNP i samme år. Energistøttenødforanstaltningerne forventes afviklet hurtigst muligt i 2023 og 2024. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling. Derudover forventes de deraf følgende besparelser at blive brugt fuldt ud til at nedbringe det offentlige underskud. Dette er også i overensstemmelse med Rådets henstilling.

(18) Rådet henstillede også, at Tjekkiet skulle bevare nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud under genopretnings- og resiliensfaciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes de nationalt finansierede offentlige investeringer at falde til 4,2 % af BNP i 2024 og 4,4 % af BNP i 2023. Dette fald skyldes afslutningen på programmeringsperioden for EU's strukturfonde 2014-2020, som der var midler til rådighed for indtil 2023. Under hensyntagen til denne yderligere faktor vurderes de offentlige investeringer i 2024 at være i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig forventes de offentlige investeringer, der finansieres med EU-midler, herunder tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, at falde til 1,0 % af BNP i 2024 fra 1,1 % af BNP i 2023. Dette fald skyldes afslutningen på programmeringsperioden for EU's strukturfonde 2014-2020, som der var midler til rådighed for indtil 2023.

(19) På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, og under antagelse af en uændret politik forventes det offentlige underskud ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 at udgøre 1,9 % af BNP i 2025. Den offentlige gældskvote ventes at stige til 45,5 % ved udgangen af 2025. Stigningen i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig den samlede saldo, der er negativ, som delvis opvejes af væksten i det nominelle BNP.

---

[20] Tallene angiver niveauet for de årlige budgetomkostninger ved disse foranstaltninger, inkl. indtægter og udgifter og, hvor det er relevant, ekskl. indtægter fra skatter og afgifter på energileverandørernes ekstraordinære fortjeneste.

[21] Foranstaltninger, der ifølge Tjekkiet forbliver i kraft indtil udgangen af 2024, antages ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 i princippet også for at have budgetmæssige virkninger i 2025.

[22] Dette bidrag bestemmes som ændringen i de primære offentlige udgifter ekskl. i) budgetændringen som følge af diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, ii) engangsforanstaltninger, iii) konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter samt iv) udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler, idet der tages hensyn til den potentielle nominelle vækst i BNP på mellemlang sigt (10-års gennemsnit); bidraget udtrykkes som andel af det nominelle BNP.

(20) Tjekkiets strukturelle budgetsaldo er faldet fra tæt på balance i gennemsnit i 2014-2019 til -2,9 % i 2023. Dette skyldtes permanente foranstaltninger såsom nedsættelsen af den personlige indkomstskat og stigningen i socialsikringsydelserne, herunder den automatiske indeksering af pensioner i forhold til inflationen, som ikke blev finansieret af en tilsvarende indtægtsstigning. Der er yderligere et pres på den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang til lang sigt på grund af stigende omkostninger i forbindelse med befolkningens aldring. I 2023 ændrede Tjekkiet pensionssystemets første søjle, som bl.a. indebar en reduceret indeksering af pensioner og strengere regler for førtidspensionering. Uden yderligere ændringer forventes der dog en stigning i pensionsudgifterne på ca. 3 procentpoint frem til 2060 som følge af den forventede fordobling af ældrekvoten[23], loftet over pensionsalderen samt et stadigt stort antal personer, der går på førtidspension. Den forventede stigning i de aldersrelaterede udgifter kan øge risiciene for den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang og lang sigt, medmindre den finansieres af en tilsvarende indtægtsstigning. Regeringen foreslår at knytte den lovbestemte pensionsalder sammen med den forventede levetid og at bremse væksten i nytildelte pensioner. Hvis disse ændringer gennemføres, vil de forbedre pensionssystemets finanspolitiske holdbarhed. Andre mulige foranstaltninger til at sikre finanspolitisk holdbarhed på lang sigt omfatter en forøgelse af arbejdskraftudbuddet ved at skabe incitamenter til at øge erhvervsfrekvensen for personer ud over pensionsalderen.

(21) Konkurrenceevnen og produktiviteten hæmmes af mangel på arbejdskraft. Beskæftigelsen for mødre kan øges, som det fremgår af den lave beskæftigelse blandt kvinder i flere år efter fødslen. Ud over manglen på børnepasning afholder skatte- og socialsikringssystemet den lavtlønnede forælder, hovedsagelig mødre, fra at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Forældreorlov af tre års varighed, høje skattefradrag for ikke-erhvervsaktive ægtefæller og familieydelser, der tilskynder den lavtlønnede forælder til at tage lange orlovsperioder, afholder forældre, navnlig mødre, fra at arbejde eller søge arbejde. Beskatningen af sekundære forsørgeres indkomst lå over EU-gennemsnittet i 2022 og over skattekilen for enlige på samme lønniveau. Tilskyndelse af den lavtlønnede forælder til at arbejde eller søge arbejde ville også understøtte højere indtægter til pensionssystemet.

(22) Tjekkiets samlede skatteindtægter i forhold til BNP ligger betydeligt under EU-gennemsnittet i 2022 (35,3 % sammenlignet med EU-gennemsnittet på 40,2 %). En udvidelse af skattegrundlaget ved at øge andelen af skatter, der er mindre skadelige for væksten, vil kunne støtte den økonomiske vækst og finanspolitisk holdbarhed. Løbende ejendomsskatter er blandt de skatter, der er mindst skadelige for væksten, men indtægterne fra løbende ejendomsbeskatning er meget lave, nemlig 0,2 % af BNP sammenlignet med EU-gennemsnittet på 1,0 % af BNP (fra og med 2022). På trods af stigningen i de løbende ejendomsskatter i 2024 er systemet med løbende ejendomsskatter på bygninger og enheder baseret på ejendommens areal, hvilket fører til ulige beskatning af ejendomme af samme værdi, ligesom et sådant system ikke reagerer på ændringer i ejendomsværdien. Indførelse af et ejendomsvurderingssystem, der anvender ejendomsværdierne som skattegrundlag, tilpasser ejendomsværdierne til markedsværdierne og giver mulighed for regelmæssige ajourføringer af ejendomsværdierne, vil gøre ejendomsskatten mere effektiv som et redskab til at afbøde stigningerne i ejendomspriserne og til at anvende den eksisterende boligmasse på den mest produktive måde. Dette vil igen øge boligernes prisoverkommelighed og

[23] Ifølge Kommissionens rapport om befolkningens aldring 2024 udsendt i april 2024.

borgernes mulighed for at flytte efter arbejdet, støtte den økonomiske vækst og øge indtægterne fra løbende ejendomsskatter.

(23) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.2 i bilag V til samme forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er vigtigt, at der inden for denne stramme tidshorisont gøres hurtige fremskridt med den faktiske gennemførelse af planen, herunder med REPowerEU-kapitlet, for at styrke Tjekkiets langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling, samtidig med at der sikres social retfærdighed. For at opfylde tilsagnene i planen senest i august 2026 er det vigtigt, at Tjekkiet fortsætter gennemførelsen af reformer og fremskynder investeringerne ved at sætte ind over for de forsinkelser, der opstår, og samtidig styrker absorptionskapaciteten. Udnyttelsen af genopretnings- og resiliensmidler hæmmes navnlig af begrænsninger i den administrative kapacitet i nogle af gennemførelsesorganerne. Dette er særlig synligt på områder, der kræver mere ekspertise, såsom den digitale og den grønne omstilling. Det er fortsat vigtigt systematisk at inddrage lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter for at sikre et bredt ejerskab og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(24) Som led i midtvejsgennemgangen af fondene under samhørighedspolitikken, jf. artikel 18 i forordning (EU) 2021/1060, skal Tjekkiet gennemgå hvert enkelt program senest i marts 2025under hensyntagen til bl.a. de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger vedtaget i 2024, og den nationale energi- og klimaplan. Denne gennemgang danner grundlaget for den endelige tildeling af EU-midler til hvert program. Tjekkiet har gjort fremskridt med gennemførelsen af samhørighedspolitikken og den europæiske søjle for sociale rettigheder, men der er stadig visse udfordringer og betydelige regionale forskelle. Severozápad og i mindre grad Moravskoslezko sidder fast i en udviklingsfælde. Det er afgørende at fremskynde gennemførelsen af programmerne under samhørighedspolitikken og samtidig styrke den administrative kapacitet, navnlig i disse regioner. De aftalte prioriteter for programmerne er fortsat relevante. Der er navnlig behov for at udvikle regionernes administrative kapacitet, forbedre partnerskabet mellem dem og styrke deres ejerskab for at øge udnyttelsen af EU-midler i små kommuner, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og lokale ikkestatslige organisationer. Der skal gennemføres investeringer til støtte for bæredygtig transport i byer og regioner og infrastruktur til alternative brændstoffer for at fremskynde den grønne omstilling, ligesom der skal gøres øget brug af vedvarende energikilder og investeringer i energieffektivitet og den cirkulære økonomi. Det er vigtigt at færdiggøre de planlagte klimatilpasningsforanstaltninger med fokus på naturlige vandbindingsforanstaltninger. Det er også en prioritet at øge integrationen af personer, der er fordrevet fra Ukraine og nyder midlertidig beskyttelse, herunder på arbejdsmarkedet i overensstemmelse med deres færdigheder. Det er fortsat relevant at fokusere på virkningen af foranstaltninger, der er rettet mod dårligt stillede grupper såsom romaer.

(25) I forbindelse med midtvejsevalueringen bør der lægges yderligere vægt på muligheden for at mobilisere flere ressourcer fra den private sektor, navnlig gennem en bredere anvendelse af finansielle instrumenter kombineret med tilskud. Sådanne innovative instrumenter kan gøre brug af flere private investeringer, navnlig i energieffektivitet,

rene energiløsninger og virksomhedsudvikling. Den nationale udviklingsbanks kapacitet bør udnyttes mere effektivt til at gennemføre finansielle instrumenter i samhørighedspolitikkens programmer. Under hensyntagen til Tjekkiets ambition om at udbygge sin moderate innovationskapacitet kan landet også gøre brug af platformen for strategiske teknologier for Europa på områder såsom digitale teknologier og deep tech-innovation, rene og ressourceeffektive teknologier og bioteknologier og, hvor det er relevant, i overensstemmelse med den nationale strategi for intelligent specialisering for at støtte omstillingen af industrien.

(26) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-fonde er rettet mod, står Tjekkiet over for en række yderligere udfordringer i forbindelse med den offentlige forvaltning og konkurrenceevnen.

(27) Tjekkiets offentlige forvaltnings tiltrækningskraft som arbejdsgiver og dens evne til at fastholde talent er under pres. Dette gælder især for ekspert-, ledelses- og IT-job. Der er foretaget ændringer af tjenestemandsloven, som trådte i kraft i 2023, hvorved der indførtes faste tjenesteperioder for højtstående embedsmænd, hurtigere ansættelsesprocedurer og bedre muligheder for at tiltrække eksterne ansøgere. Den fragmenterede forvaltning af menneskelige ressourcer er imidlertid til hinder for en mere systemisk tilgang til talentforvaltning. Størrelsen af den tjekkiske offentlige forvaltning ligger under EU-gennemsnittet, både hvad angår udgifter og antal beskæftigede. Lønningerne er stadig lavere end i den private sektor for sammenlignelige uddannelsesniveauer og er faldet i faste priser med mere end 10 % i forhold til 2004, hvilket yderligere har mindsket den offentlige tjenestes tiltrækningskraft. Det er afgørende at styrke Tjekkiets offentlige forvaltnings evne til at tiltrække og fastholde kvalificeret personale og udvikle talent for at gøre den offentlige forvaltning mere effektiv og forbedre kvaliteten af dens tjenester.

(28) Tjekkiets offentlige forvaltning spiller en afgørende rolle med hensyn til at bevare økonomiens konkurrenceevne, da den former de lovgivningsmæssige rammer og offentlige investeringer, navnlig i forbindelse med den dobbelte omstilling. Resultaterne i Tjekkiets offentlige sektors og regeringens effektivitet forblev stabile og var tæt på EU-gennemsnittet i 2022. Der er dog fortsat udfordringer med hensyn til strategisk styring og evidensbaseret politikudformning. Dette kræver mindre opsplitning og en styrkelse af evnen til strategisk styring for at forbedre sammenhængen i strategierne og gennemførelsen heraf på tværs af politikområderne. Tjekkiets fragmenterede administrative kapacitet på lokalt plan er en væsentlig faktor, der bl.a. forhindrer små støttemodtagere i at trække effektivt på EU-midler. Små kommuners, små og mellemstore virksomheders og lokale ikkestatslige organisationers absorptionskapacitet vil blive bedre, hvis der med henblik på støttetildelingen udpeges fælles projektledere, og hvis der gøres fyldestgørende oplysninger om, hvordan de kan ansøge om EU-finansiering, tilgængelige på ét sted. Det bør i denne forbindelse prioriteres at yde målrettet støtte til at styrke den administrative kapacitet på lokalt plan i strukturelt berørte regioner såsom Severozápad og Moravskoslezsko. Fonden for Retfærdig Omstilling er et godt eksempel på, at regionerne vil træde i aktion, hvis de skal spille en større rolle i fastlæggelsen af deres specifikke behov.

(29) Tjekkiets innovationsresultater hæmmes fortsat af ineffektiv teknologi- og videnoverførsel og af svage forbindelser mellem den akademiske verden og industrisektoren. De offentlige udgifter til FoU, der finansieres af virksomheder, ligger fortsat på omkring halvdelen af EU-gennemsnittet (0,023 % af BNP mod 0,045 % af

BNP) og har været faldende i de seneste år, hvilket viser den lave grad af (og de manglende incitamenter til) samarbejde mellem den akademiske verden og erhvervslivet. Dette er i høj grad til hinder for overførslen af forskningsresultater til økonomien og begrænser Tjekkiets innovationskapacitet, hvilket f.eks. fremgår af det begrænsede antal patentansøgninger, som fortsat ligger et godt stykke under EU-gennemsnittet (0.83 procentpoint for hver mia. af BNP i 2020 sammenlignet med 3,4 procentpoint). Foranstaltninger til strukturel forbedring og styrkelse af teknologioverførslen i Tjekkiet, der specifikt tager sigte på at gøre teknologioverførslen mere effektiv og lette oprettelsen af spinoffs, kan bidrage til at tackle denne udfordring. Et projekt inden for rammerne af den politiske støttefacilitet under Horisont, der blev iværksat den 9. juni 2024, forventes at resultere i konkret støtte og politiske anbefalinger til Tjekkiet med henblik på at styrke forbindelserne mellem videnskab og erhvervsliv.

(30) Deltagelsen i og gennemførelsen af videregående uddannelser er faldende, hvilket forværrer manglen på kvalificeret arbejdskraft. Gennemførelsen af videregående uddannelser blandt de 25-34-årige viser en nedadgående tendens siden 2021 og er den fjerdelaveste i EU (33,7 % i forhold til EU-gennemsnittet på 43,1 %), hvilket er langt fra EU's mål på 45 %. I perioden 2016-2021 faldt antallet af indskrevne studerende med 11,6 %, og frafaldsprocenten er konstant høj. Den finansielle støtte til studerende er konsekvent lav (2,5 % af de offentlige udgifter i forhold til EU-gennemsnittet på 18,8 %) på trods af empirisk dokumentation for, at investeringer i videregående uddannelser giver et stort produktivitetsmæssigt afkast.

(31) Mangel på arbejdskraft og manglende overensstemmelse mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer er fortsat en presserende udfordring, der hæmmer den tjekkiske økonomis konkurrenceevne. Denne situation kan forbedres ved hjælp af foranstaltninger, som f.eks. en reform af lovregulerede erhverv og øget inddragelse af sektorråd for at afhjælpe den langvarige mangel på kvalificeret arbejdskraft. Desuden er Tjekkiet det EU-land, der har modtaget den største tilstrømning pr. indbygger af personer, der er fordrevet fra Ukraine, og som er under midlertidig beskyttelse. Over halvdelen af dem har imidlertid mindre kvalificerede job, end det var tilfældet i Ukraine, og det oplyses, at sproget er en tydelig barriere. Omkring 30 % har også oplyst, at manglende anerkendelse af kvalificationer er en hindring for at få et bedre job. En forenkling af anerkendelsen af udenlandske kvalifikationer og en forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen for underrepræsenterede grupper, herunder personer, der er fordrevet fra Ukraine er under midlertidig beskyttelse, kan lette presset på arbejdsmarkedet,

HENSTILLER, at Tjekkiet i 2024 og 2025 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. forelægge den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i rette tid; i overensstemmelse med kravene i den reformerede stabilitets- og vækstpagt begrænse væksten i nettoudgifter[24] i 2025 til det niveau, der er nødvendigt for at fastholde det offentlige underskud under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP, og fastholde den offentlige gæld på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt; træffe foranstaltninger til at sikre pensionssystemets finanspolitiske holdbarhed på lang sigt;

[24] I henhold til artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263 er "nettoudgifter" offentlige udgifter, ekskl. renteudgifter, diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

reducere de skatte- og socialsikringsincitamenter, der afholder forældre fra at vende tilbage til arbejdsmarkedet med det formål at fremme kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet; forbedre incitamenterne for personer, der er tæt på pensionsalderen, til at fortsætte med at arbejde; tage skridt til at øge indtægterne fra løbende ejendomsskatter

2. styrke den administrative kapacitet til at forvalte genopretnings- og resiliensplanen, fremskynde investeringer og opretholde momentum i gennemførelsen af reformer; afhjælpe de forsinkelser, der opstår, for at muliggøre en fortsat hurtig og effektiv gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, og sikre fuldførelse af reformer og investeringer senest i august 2026; fremskynde gennemførelsen af programmerne under samhørighedspolitikken; i forbindelse med midtvejsgennemgangen fortsat fokusere på de aftalte prioriteter, træffe foranstaltninger til at fremme investeringer fra den private sektor, herunder brug af innovative finansielle instrumenter, idet der tages hensyn til de muligheder, som platformen for strategiske teknologier for Europa giver for at forbedre konkurrenceevnen

3. styrke Tjekkiets offentlige forvaltnings evne til at tiltrække og fastholde kvalificeret personale og udvikle talent, navnlig personer med analytiske og ledelsesmæssige færdigheder og IT-færdigheder; mindske opsplitningen og styrke evnen til strategisk styring for at forbedre sammenhængen på tværs af politikker; støtte samarbejdet mellem kommunale forvaltninger, herunder ved at yde støtte til opbygning af administrativ kapacitet i strukturelt berørte regioner

4. fremme innovation ved at forbedre teknologioverførslen fra den akademiske verden til erhvervslivet, støtte oprettelsen af spinoffs og startups og øge deltagelsen i videregående uddannelse; styrke økonomiens konkurrenceevne ved at afhjælpe misforholdet mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer, forenkle anerkendelsen af udenlandske kvalifikationer og øge underrepræsenterede gruppers deltagelse på arbejdsmarkedet.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand